

Παράδειγμα εύρεσης μιας αριστερά πρώτης κλασματικής περιγραφής ενός πίνακα κανονικών ρητών συναρτήσεων με κανονικό ως προς τις γραμμές πίνακα παρανομαστή.

Έστω ότι ο πίνακας συναρτήσεων μεταφοράς είναι ο

$$\begin{aligned}
 G(s) &= \begin{bmatrix} \frac{1}{(s+2)} & \frac{1}{(s+1)} \\ \frac{1}{(s+2)} & 0 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}_{pr}(s) \\
 &= \frac{1}{(s+2)(s+1)} \begin{bmatrix} (s+1) & (s+2) \\ (s+1) & 0 \end{bmatrix} \\
 &= \begin{bmatrix} \frac{1}{(s+2)(s+1)} & 0 \\ 0 & \frac{1}{(s+2)(s+1)} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} (s+1) & (s+2) \\ (s+1) & 0 \end{bmatrix} \\
 &= \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 \\ 0 & (s+2)(s+1) \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} (s+1) & (s+2) \\ (s+1) & 0 \end{bmatrix} \\
 &= \tilde{D}_L(s)^{-1} \tilde{N}_L(s) \\
 \tilde{D}_L(s) &= \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 \\ 0 & (s+2)(s+1) \end{bmatrix} \\
 \tilde{N}_L(s) &= \begin{bmatrix} (s+1) & (s+2) \\ (s+1) & 0 \end{bmatrix}
 \end{aligned}$$

Οι $\tilde{D}_L(s), \tilde{N}_L(s)$ αποτελούν μια αριστερή κλασματική περιγραφή της $G(s) \in \mathbb{R}_{pr}(s)^{2 \times 2}$.

Είναι οι $\tilde{D}_L(s), \tilde{N}_L(s)$ αριστερά πρώτοι ?

Ισοδύναμα είναι ο μέγιστος κοινός αριστερός διαιρέτης των $\tilde{D}_L(s), \tilde{N}_L(s)$ unimodular ?

Τεστ για να είναι οι $\tilde{D}_L(s), \tilde{N}_L(s)$ αριστερά πρώτοι

Οι $\tilde{D}_L(s), \tilde{N}_L(s)$ είναι αριστερά πρώτοι αν και μόνο αν

$$\text{rank}_{\mathbb{R}} \begin{bmatrix} \tilde{D}_L(s_i) & \tilde{N}_L(s_i) \end{bmatrix} = 2 \quad \forall s_i \in \mathbb{C} \quad (1)$$

Δεν είναι ανάγκη να εξετάσουμε αν ισχύει η (1) $\forall s_i \in \mathbb{C}$.

Βρίσκουμε τα υποψήφια $s_i \in \mathbb{C}$ στην (1) ως εξής. Επειδή

$$\text{rank}_{\mathbb{R}} \begin{bmatrix} \tilde{D}_L(s_i) & \tilde{N}_L(s_i) \end{bmatrix} < 2 \quad (2)$$

αν και μόνο αν **όλες** οι 2×2 υπο-ορίζουσες του 2×4 πίνακα

$$\begin{bmatrix} \tilde{D}_L(s_i) & \tilde{N}_L(s_i) \end{bmatrix} \in \mathbb{C}^{2 \times 4} \quad (3)$$

είναι ίσες με μηδέν, η (2) συνεπάγεται ότι και η υπο-ορίζουσα που παράγεται από τις δύο γραμμές και την πρώτη και δεύτερη στήλη του πίνακα στην (3), δηλαδή η ορίζουσα $\left| \tilde{D}_L(s_i) \right|$ του $\tilde{D}_L(s_i)$ θα πρέπει να είναι ίση με μηδέν.

Αρα τα $s_i \in \mathbb{C}$ για τα οποία

$$\text{rank}_{\mathbb{R}} \begin{bmatrix} \tilde{D}_L(s_i) & \tilde{N}_L(s_i) \end{bmatrix} < 2$$

είναι τα μηδενικά του $\tilde{D}_L(s)$ ή ισοδύναμα οι ρίζες $s_i \in \mathbb{C}$ της

$$|\tilde{D}_L(s)| = (s+1)^2 (s+2)^2 = 0$$

οι οποίες είναι $s_1 = -1$, $s_2 = -2$. Πράγματι

$$|\tilde{D}_L(-1)| = 0, \quad |\tilde{D}_L(-2)| = 0 \text{ και για } s = s_1 = -1$$

$$\text{rank}_{\mathbb{R}} [\tilde{D}_L(-1) \quad \tilde{N}_L(-1)] =$$

$$\text{rank}_{\mathbb{R}} \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 & (s+1) & (s+2) \\ 0 & (s+2)(s+1) & (s+1) & 0 \end{bmatrix}_{s=-1}$$

$$= \text{rank}_{\mathbb{R}} \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = 1 < 2$$

Ομοίως για $s = s_2 = -2$

$$\text{rank}_{\mathbb{R}} [\tilde{D}_L(-2) \quad \tilde{N}_L(-2)] =$$

$$\text{rank}_{\mathbb{R}} \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 & (s+1) & (s+2) \\ 0 & (s+2)(s+1) & (s+1) & 0 \end{bmatrix}_{s=-2}$$

$$= \text{rank}_{\mathbb{R}} \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \end{bmatrix} = 1 < 2$$

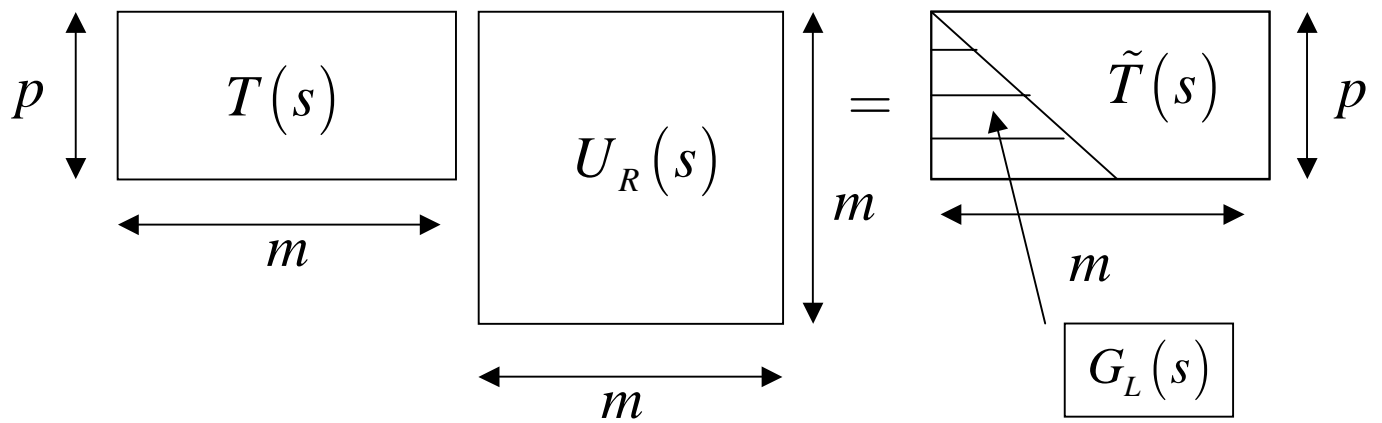
Αρα οι $\tilde{D}_L(s), \tilde{N}_L(s)$ **ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ** αριστερά πρώτοι.
 Για να βρούμε μια **αριστερά πρώτη** κλασματική περιγραφή $D_L(s)^{-1} N_L(s)$ της $G(s)$ υπολογίζουμε τον **μέγιστο κοινό αριστερό διαιρέτη** $G_L(s)$ των $\tilde{D}_L(s), \tilde{N}_L(s)$. (ο οποίος βάσει των παραπάνω **ΔΕΝ** είναι unimodular και θα πρέπει να έχει μηδενικά τα κοινά μηδενικά των $\tilde{D}_L(s), \tilde{N}_L(s)$ ή ισοδύναμα τα μηδενικά του πολυωνυμικού πίνακα $T(s) := \begin{bmatrix} \tilde{D}_L(s) & \tilde{N}_L(s) \end{bmatrix}$) κάνοντας χρήση της προτάσεως:

Πρόταση

Με στοιχειώδεις πράξεις επί των στηλών του, κάθε πολυωνυμικός πίνακας

$T(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times m}$, $p \leq m$, $\text{rank}_{\mathbb{R}(s)} T(s) = p$ μπορεί να αναχθεί πολυωνυμικό πίνακα $\tilde{T}(s)$ ο οποίος είναι **κάτω τριγωνικός**.

και του αποτελέσματος της θεωρίας ότι το $p \times p$ μέρος του κάτω τριγωνικού πίνακα $\tilde{T}(s)$ το οποίο αποτελείτε από τις p πρώτες γραμμές και στήλες του $\tilde{T}(s)$ είναι **μέγιστος κοινός αριστερός διαιρέτης** $G_L(s)$ των $\tilde{D}_L(s), \tilde{N}_L(s)$ (βλέπε σχήμα)

Όπου

$$T(s) := \begin{bmatrix} \tilde{D}_L(s) & \tilde{N}_L(s) \end{bmatrix} \quad (4)$$

Οι στοιχειώδεις πράξεις επί των στηλών του (4) ενσωματώνονται στο unimodular πίνακα $U_R(s)$ παρακάτω:

$$\begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 & (s+1) & (s+2) \\ 0 & (s+2)(s+1) & (s+1) & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & s+2 & -2-s & 0 \\ 1 & -s-1 & s+1 & -s-1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ -(s+1) & (s+1)(s+2) & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Άρα ο πολυωνυμικός πίνακας

$$G_L(s) = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -(s+1) & (s+1)(s+2) \end{bmatrix}$$

είναι μέγιστος αριστερός κοινός διαιρέτης των $\tilde{D}_L(s), \tilde{N}_L(s)$.

Άρα θα υπάρχουν πολυωνυμικοί πίνακες $D_L(s), N_L(s)$

τέτοιοι ώστε οι $\tilde{D}_L(s), \tilde{N}_L(s)$ θα γράφονται

$$\begin{aligned}\tilde{D}_L(s) &= G_L(s) D_L(s) \\ \tilde{N}_L(s) &= G_L(s) N_L(s)\end{aligned}\quad (5)$$

Από την (5)

$$\begin{aligned}D_L(s) &= G_L(s)^{-1} \tilde{D}_L(s) = \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 \\ s+1 & 1 \end{bmatrix} \\ N_L(s) &= G_L(s)^{-1} \tilde{N}_L(s) = \begin{bmatrix} s+1 & s+2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}\end{aligned}$$

και πράγματι

$$\begin{aligned}\tilde{D}_L(s) &= \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 \\ 0 & (s+2)(s+1) \end{bmatrix} = G_L(s) D_L(s) \\ &= \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -(s+1) & (s+1)(s+2) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 \\ s+1 & 1 \end{bmatrix} \\ \tilde{N}_L(s) &= \begin{bmatrix} (s+1) & (s+2) \\ (s+1) & 0 \end{bmatrix} = G_L(s) N_L(s) \\ &= \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -(s+1) & (s+1)(s+2) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} s+1 & s+2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}\end{aligned}$$

Οι πολυωνυμικοί πίνακες

$$D_L(s) = \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 \\ s+1 & 1 \end{bmatrix}, \quad N_L(s) = \begin{bmatrix} s+1 & s+2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

είναι αριστερά πρώτοι. Αυτό το βλέπουμε από το ότι

Για $s = -1$

$$\text{rank}_{\mathbb{R}} [D_L(-1), N_L(-1)] =$$

$$\text{rank}_{\mathbb{R}} \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 & (s+1) & (s+2) \\ s+1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}_{s=-1}$$

$$= \text{rank}_{\mathbb{R}} \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} = 2$$

και για $s = -2$

$$\text{rank}_{\mathbb{R}} [D_L(-2), N_L(-2)] =$$

$$\text{rank}_{\mathbb{R}} \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 & (s+1) & (s+2) \\ s+1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}_{s=-2}$$

$$= \text{rank}_{\mathbb{R}} \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 & 0 \\ -1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} = 2$$

Επίσης έχουμε ότι

$$\begin{aligned} \tilde{D}_L(s)^{-1} \tilde{N}_L(s) &= [G_L(s) D_L(s)]^{-1} G_L(s) N_L(s) = \\ &= D_L(s)^{-1} G_L(s)^{-1} G_L(s) N_L(s) = D_L(s)^{-1} N_L(s) \end{aligned}$$

και

$$\begin{aligned} D_L(s)^{-1} N_L(s) &= \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 \\ s+1 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} s+1 & s+2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} \frac{1}{(s+2)(s+1)} & 0 \\ -\frac{1}{s+2} & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} s+1 & s+2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{s+2} & \frac{1}{s+1} \\ \frac{1}{s+2} & 0 \end{bmatrix} = G(s) \end{aligned}$$

Αρα το ζεύγος

$$D_L(s) = \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 \\ s+1 & 1 \end{bmatrix}, \quad N_L(s) = \begin{bmatrix} s+1 & s+2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

αποτελεί μία **αριστερά πρώτη** κλασματική πολυωνυμική περιγραφή του $G(s)$.

Έστω $D_{Lri}(s) \in \mathbb{R}[s]^{1 \times 2}$ οι γραμμές του αριστερού παρανομαστή:

$$D_L(s) = \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 \\ s+1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} D_{Lr1}(s) \\ D_{Lr2}(s) \end{bmatrix}$$

της $G(s) = D_L(s)^{-1} N_L(s)$. Οι βαθμοί των γραμμών του $D_L(s)$ είναι

$$\deg D_{Lr1}(s) = \deg \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 \end{bmatrix} = 2 =: r_1$$

$$\deg D_{Lr2}(s) = \deg \begin{bmatrix} s+1 & 1 \end{bmatrix} = 1 =: r_2$$

Η πολυπλοκότητα των γραμμών $c_r(D_L(s))$ του $D_L(s)$ (row complexity) είναι το άθροισμα των βαθμών των γραμμών του $D_L(s)$

$$c_r(T) = \sum_{i=1}^2 \deg D_{Lri}(s) = r_1 + r_2 = 2 + 1 = 3$$

Ο Βαθμός (degree) $\deg D_L(s)$ του $D_L(s) \in \mathbb{R}[s]^{2 \times 2}$, είναι ο βαθμός της ορίζουσας του $D_L(s)$:

$$\begin{aligned} \deg D_L(s) &= \deg |D_L(s)| = \deg \begin{vmatrix} (s+2)(s+1) & 0 \\ s+1 & 1 \end{vmatrix} \\ &= \deg (s+2)(s+1) = 2 \end{aligned}$$

Έχουμε δίκει ότι ο βαθμός $\deg D_L(s)$ κάθε πολυωνυμικού πίνακα όπως ο $D_L(s)$ δεν μπορεί να υπερβαίνει την **πολυπλοκότητα των γραμμών** $c_r(D_L(s))$ του. Δηλαδή είναι πάντα

$$c_r(D_L(s)) \geq \deg D_L(s)$$

Στην περίπτωση του παραδείγματος μας είναι

$$c_r(D_L(s)) = 3 > \deg D_L(s) = 2$$

Ο $D_L(s)$ γράφεται

$$D_L(s) = \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 \\ s+1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} s^2 & 0 \\ 0 & s \end{bmatrix} [D_L(s)]_r^h + \begin{bmatrix} 3s+2 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} s^2 & 0 \\ 0 & s \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 3s+2 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Ο **μεγιστοβάθμιος ως προς τις γραμμές πίνακας συντελεστής** του $D_L(s)$. (highest row degree coefficient matrix) είναι ο πίνακας

$$[D_L(s)]_r^h = \begin{bmatrix} (s+2)(s+1) & 0 \\ s+1 & 1 \end{bmatrix}_r^h = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$$

και επειδή

$$\text{rank}_{\mathbb{R}} [D_L(s)]_r^h = \text{rank}_{\mathbb{R}} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = 1 < 2$$

ο $D_L(s)$ **δεν είναι** κανονικός ως προς τις γραμμές του (row proper).

Θυμηθείτε την

Πρόταση

Έστω $T(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times m}$, $\text{rank}_{\mathbb{R}(s)} T(s) = p$.

Ο $T(s)$ είναι **κανονικός** ως προς τις γραμμές του (row proper) **αν και μόνο αν** η πολυπλοκότητα γραμμών $c_r(T)$ **ισούται** με τον βαθμό $\deg T(s)$

Δηλαδή

$T(s)$ είναι row proper $\Leftrightarrow c_r(T) = \deg T(s)$

ΑΝΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΠΟΛΥΩΝΥΜΙΚΟΥ ΠΙΝΑΚΑ

$D_L(s)$ **ΣΕ κανονικό** ως προς τις γραμμές του
(ROW PROPER)

Θυμηθείτε την

Πρόταση

Έστω $D_L(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times p}$, $\text{rank}_{\mathbb{R}(s)} D_L(s) = p$ **μη** κανονικός ως προς τις γραμμές του.

Τότε υπάρχει **unimodular** $T_L(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times p}$ τέτοιος ώστε

ο

$$\overline{D}_L(s) := T_L(s) D_L(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times m} \quad (6)$$

είναι **κανονικός ως προς τις γραμμές του** (row proper).

$$\begin{array}{c} p \\ \updownarrow \\ \boxed{\overline{D}_L(s)} \\ \leftarrow p \rightarrow \end{array} = \begin{array}{c} p \\ \updownarrow \\ \boxed{T_L(s)} \end{array} \begin{array}{c} \boxed{D_L(s)} \\ \leftarrow p \rightarrow \end{array}$$

Πως επιλέγουμε το $T_L(s)$? (δες την Θεωρία)

Έστω $a^\tau = [a_1 \quad a_2] \in \mathbb{R}^{1 \times 2}$ τέτοιο ώστε

$$a^\tau [D_L(s)]_r^h = 0$$

Από την

$$[1 \quad -1] \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = [0 \quad 0]$$

έχουμε ότι $a^\tau = [a_1 \quad a_2] = [1 \quad -1] \in \mathbb{R}^{1 \times 2}$

Έστω

$$r_0 = \max \{r_i\},$$

$$r_1 = 2, \quad r_2 = 1, \quad r_0 = \max \{r_i\} = \max \{2, 1\} = 2$$

και ο βαθμός $r_0 = 2$ βρίσκεται στην γραμμή $i_0 = 1$ του $D_L(s)$.

Ορίζουμε το άνωσμα

$$a(s)^\tau = \begin{bmatrix} a_1 s^{r_0-r_1} & a_2 s^{r_0-r_2} \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1s^{2-2} & -1s^{2-1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -s \end{bmatrix} \in \mathbb{R}[s]^{1 \times 2}$$

$$\deg a(s)^\tau = \deg \begin{bmatrix} 1 & -s \end{bmatrix} = 1 < 2 = r_0$$

και κατασκευάζουμε τον $T_L(s)$ αντικαθιστώντας την $i_0 = 1$ γραμμή του μοναδιαίου πίνακα I_2 με την $a(s)^\tau = \begin{bmatrix} 1 & -s \end{bmatrix}$.

Άρα ο unimodular πίνακας $T_L(s)$ στην (6) είναι ο

$$T_L(s) = \begin{bmatrix} 1 & -s \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

και

$$\bar{D}_L(s) = T_L(s)D_L(s) = \begin{bmatrix} 1 & -s \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} (s+1)(s+2) & 0 \\ s+1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} (s+1)(s+2) - s(s+1) & -s \\ s+1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2s+2 & -s \\ s+1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\left[\bar{D}_L(s) \right]_r^h = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\text{rank} \left[\bar{D}(s) \right]_r^h = \text{rank} \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = 2$$

(αν $\text{rank} \left[\bar{D}(s) \right]_r^h < 2$ επαναλαμβάνουμε τα παραπάνω για τον $\bar{D}(s)$).

Άρα ο

$$\bar{D}_L(s) = \begin{bmatrix} 2s+2 & -s \\ s+1 & 1 \end{bmatrix}$$

είναι κανονικός ως προς τις γραμμές του
(παρατηρήστε ότι

$$\deg \bar{D}_{Lr1}(s) = \deg [2s+2 \quad -s] = 1 = \mu_1$$

$$\deg \bar{D}_{Lr2}(s) = \deg [s+1 \quad 1] = 1 = \mu_2$$

$$c_r(\bar{D}_L(s)) = \mu_1 + \mu_2 = 1 + 1 = 2 =$$

$$\deg \bar{D}_L(s) = \deg |\bar{D}_L(s)| = \deg (2s+2 - s(s+1)) = 2$$

Ο αντίστοιχος πίνακας αριθμητής είναι

$$\bar{N}_L(s) = T_L(s) N_L(s) = \begin{bmatrix} 1 & -s \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} s+1 & s+2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

και

$$G(s) = \bar{D}_L(s)^{-1} \bar{N}_L(s) = \begin{bmatrix} 2s+2 & -s \\ s+1 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{s+2} & \frac{1}{s+1} \\ \frac{1}{s+2} & 0 \end{bmatrix}$$

είναι μια αριστερά πρώτη κλασματική περιγραφή του

$G(s)$ με τον $\bar{D}_L(s)$ κανονικό ως προς τις γραμμές του.

Αποδεικνύετε ότι οι βαθμοί γραμμών

$$\deg \bar{D}_{L1}(s) = \deg \begin{bmatrix} 2s + 2 & -s \end{bmatrix} = 1 = \mu_1$$

$$\deg \bar{D}_{L2}(s) = \deg \begin{bmatrix} s + 1 & 1 \end{bmatrix} = 1 = \mu_2$$

του πίνακα παρανομαστή μιας τέτοιας αριστερά πρώτης πολυωνυμικής περιγραφής του $G(s)$ αποτελούν

αναλλοίωτες της $G(s)$. Οι δείκτες αυτοί ονομάζονται **δείκτες παρατηρησιμότητας** του συστήματος (observability indices).

Για την εύρεση μιάς **δεξιά πρώτης** κλασματικής περιγραφής του $G(s)$ επαναλάβουμε κατ' αναλογία την παραπάνω διαδικασία βρίσκοντας πρώτα μια οποιαδήποτε δεξιά περιγραφή $\tilde{N}_R(s) \tilde{D}_R(s)^{-1} = G(s)$ και εν συνεχεία μια **δεξιά πρώτη** περιγραφή, εξάγοντας τον μέγιστο κοινό δεξιό διαιρέτη $G_R(s)$ των $\tilde{N}_R(s), \tilde{D}_R(s)$ (αν αυτός δεν είναι unimodular) κτλ κτλ. (κάντε το).

(Ακόμη λίγη θεωρία) Έστω

$$G(s) = D_L(s)^{-1} N_L(s) = N_R(s) D_R(s)^{-1} \quad (7)$$

μια **αριστερά πρώτη** και μια **δεξιά πρώτη** αντίστοιχα, κλασματικές περιγραφές του $G(s) \in \mathbb{R}_{pr}(s)^{p \times m}$. Από την (7) έχουμε την

$$D_L(s) N_R(s) = N_L(s) D_R(s)$$

$$\begin{bmatrix} D_L(s) & N_L(s) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} N_R(s) \\ -D_R(s) \end{bmatrix} = \mathbf{0}_{p,m} \quad (8)$$